Česká republika ani v letošním roce nechybí na Lipském knižním veletrhu (27. – 30. 3. 2025, Leipziger Buchmesse). Národní stánek CZECHIA s doprovodným literárním programem v rámci festivalu *Lipsko čte* (Leipzig liest) připravila Moravská zemská knihovna z pověření Ministerstva kultury ČR.

I letos veletrh doprovodí festival ***Lipsko čte***, během kterého se tradičně setkávají autorky a autoři i jejich nakladatelé s německy mluvícími čtenářkami a čtenáři. Uskuteční se na 2.000 akcí s 2.900 účinkujícími, budou přestaveny novinky i trendy německy psané literatury a také tvorba autorů především ze střední a východní Evropy. Číst se bude na 300 místech po městě, i těch nezvyklých jako v zoologické zahradě nebo na břehu Cospudenerského jezera.

Čestným hostem veletrhu je letos **Norsko** a do Lipska přijede delegace 50 autorů v čele s korunní princeznou Mette-Marit. Mezi nejvíce očekávanými autory budou běloruský spisovatel Alhierd Bacharevič, který bude oceněn Lipskou knižní cenou za evropské porozumění 2025, a polská nositelka Nobelovy ceny Olga Tokarczuková.

Stánek CZECHIA (E301) se sloganem „AHOJ!“, vytvořený z fragmentů stánku z března 2019 architekta Martina Hrdiny, bude mít o čtvrtinu větší plochu než v předchozích letech (160 m^2). Umístěn bude opět do haly 4 poblíž Café Europa. Stánek by měl připoutat větší pozornost nakladatelů a čtenářů zejména z německojazyčné oblasti v souvislosti s přípravami na hostování České republiky na Frankfurtském knižním veletrhu 2026.

V letošní expozici jsou vystaveny **kolekce české literatury všech žánrů v překladu**, zejména do německého jazyka, aktuální oceňované a kritiky vyzdvihované knižní tituly na českém trhu i literatura pro děti a mládež. Nechybějí ani knižní tituly z ročenky Českého literárního centra **New Czech Books 2024**, která představuje odborný výběr 11 beletristických titulů, 3 knihy jak z žánru poezie, tak z komiksu, a 4 tituly děl autorů a ilustrátorů pro děti a mládež. Ve spolupráci s Muzeem literatury – Památníkem národního písemnictví jsou na stánku k nahlédnutí vítězné tituly ze soutěže **Nekrásnější české knihy roku 2023**. Na stánku se také prezentuje **Knihovna Milana Kundery** v Brně. Do Lipska se vypraví zástupci **nakladatelství Host, Baobab, Národní galerie v Praze a Vydavatelství Univerzity Palackého v Olomouci**. Národní expozice představí také letošní ročník pražského knižního veletrhu **Svět knihy**.

Národní stánek bude slavnostně otevřen první veletržní den mj. za přítomnosti ředitelky Lipského knižního veletrhu Astrid Böhmisch, velvyslance ČR ve Spolkové republice Německo Jiřího Čisteckého, generální konzulky ČR v Sasku Ivony Valhové, vrchního ředitele sekce živého umění Ministerstva kultury ČR Milana Němečka, generálního ředitele Moravské zemské knihovny prof. Tomáše Kubíčka, vedoucí oddělení mezinárodní spolupráce města Lipska Dr. Gabriele Goldfuss a zástupců Frankfurtského knižního veletrhu Juergena Bosse, ředitele, a Simone Bühler, vedoucí programu hostujících zemí. Literát Ondřej Macl se v rámci networkingové akce „**Get Together**“ zaměří na slogan hostování Česka na Frankfurtském knižním veletrhu 2026 a bude se ptát, zda jsme skutečně „zemí na pobřeží“.

České literární centrum pořádá během veletrhu **seminář** pro osm českých nakladatelů, jejichž pobyt v Lipsku finančně podpořilo. Setkají se s německojazyčnými překladateli a kolegy z nakladatelských domů, kterým bude představen grantový program Ministerstva kultury ČR na podporu vydávání překladů původní české literatury v zahraničí. Akci zahájí Simone Bühler, vedoucí projektů hostujících zemí Frankfurtského knižního veletrhu. Jejím cílem je představit aktuální českou literaturu s potenciálem překladu do němčiny v rámci příprav na hostování Česka na veletrhu v říjnu 2026.

I letos se autorky a autoři vydávají do Lipska na doprovodný festival veletrhu *Lipsko čte*. Svá díla v němčině se svými překladateli představí v rámci **17 akcí ve veletržním týdnu** od pondělí do soboty: **Magdalena Platzová** (*Život po Kafkovi/Leben nach Kafka*; nakl. Balaena; překlad Kathrin Janka);

Eli Beneš (*Nepatrná ztráta osamělosti/Unmerklicher Verlust der Einsamkeit*; nakl. Karl Rauch; překlad Raija Hauck); **Elsa Aids** (*Přípravy na všechno/Vorbereiten auf alles*; nakl. parasitenpresse; překlad Susa Wolfrum); **Tomáš Přidal** (*Pontiak/Pontiak*; nakl. parasitenpresse; překlad Zuzana Finger); **Ondřej Macl** (*Miluji svou babičku víc než mladé dívky/Liebe Babička*; nakl. parasitenpresse; překlad Julia Miesenböck); **Jakub Stanjura** (*Srpny/Da war doch nichts*; nakl. Anthea; překlad Mirko Kraetsch); **Ondřej Buddeus** (*Kolo. Dopravní prostředek budoucnosti/Fahr Rad*; nakl. Karl Rauch; překlad Lena Dorn); **Petra Soukupová** (*Klub divných dětí/Klub der seltsamen Kinder*; nakl. Jungbrunnen; překlad Johanna Posset); **Dora Kaprálová** (*Zimní kniha o lásce/Winterbuch der Liebe*; nakl. mikrotext; překlad Nataša von Kopp); **Jindřich Janíček** (*Podivuhodná robotí expedice/William & Meriwether auf wundersamer Expedition*; nakl. Avant; překlad Katharina Hinderer).

Jejich akce proběhnou nejenom **na veletržních scénách na výstavišti, ale také v Literárním domě Lipsko, galerii Mädler Art Forum, divadle Lofft a divadelním centru Westflügel**. Určeny jsou jak dětským čtenářům, tak dospělým. Ondřej Buddeus a Petra Soukupová budou mít zároveň vystoupení **pro žáky lipských škol**, a to v základní škole Franz-Mehring a na lipském gymnáziu Neue Nikolaischule. V rámci literárního večera Spolkové agentury pro občanské vzdělávání nazvaného „Nature & Politics“ vystoupí básník **Jan Škrob**.

Mezi **moderátory literárních akcí** s českými autory budou mj. členové týmu Českého literárního centra (Martin Krafl, Michala Čičváková); literární překladatelé Christina Frankenberg, Mirko Kraetsch, Claudia Dathe a Nataša von Kopp; publicista Mirko Schwanitz; redaktor MDR Kultur Tino Dallmann a německá autorka podcastů Salva Houmsi. Ukázky z německojazyčných knih budou číst **herci** Steffi Böttger, Verena Noll a Stephan Wolf-Schönburg.

Překladatel a nakladatel **Ondřej Cikán** (nakl. Kétos), nositel rakouské státní ceny za překlad do němčiny, se na národním stánku vydá na cestu českou literaturou posledních 150 let. Zaměří se na ženskost a exotiku na příklad u Konstantina Biebla či Josefa Kocourka a poukáže na to, proč česká literatura působí v německy mluvícím prostředí někdy jako „z jiné planety", ač je mu zároveň blízká. Čím tedy může česká literatura inspirovat tu německou?